

BOLKAR DAĞLARI GÜNEYİNİN UZAKTAN ALGILAMA TABANLI MORFOTEKTONİK ÖZELLİKLERİ

Dilek Şatır Erdağ^a, Alper Gürbüz^a

*^aNiğde Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 51240, Niğde
(derdag@nigde.edu.tr)*

ÖZ

Torosların en önemli yükselti alanlarının başında gelen Bolkar Dağları, Orta Anadolu platosunu güney kesiminden sınırlayan ve Akdeniz bölgesinden ayıran bir bariyer olarak yer almaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmalarla Bolkar Dağları'nın Neojen devrinin son kısmında büyük bir hızla yükselmiş olduğu ortaya konulmuştur. Bahsi geçen çalışmalarda, bu yükseltinin özellikle batı kesiminde bulunan Mut ve Ermenek havzaları ve yakın civarına yoğunlaşmıştır. Bu alanın güney ve doğu kesimi ise yeterince detaylı ele alınmamıştır. Halbuki bu kesim güney Türkiye'nin en önemli yapısal unsurlarından biri olan Ecemiş fayı tarafından sınırlanmaktadır. Ecemiş Fayı'nın Aladağlar kesimi hakkında birçok çalışma olmasına rağmen, bu fayın güneybatıya doğru Bolkar Dağları güneyindeki özellikleri ve bölgedeki diğer yapısal unsurlarla ilişkileri hakkında detaylı çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bolkar Dağları'nın gerek genç yükselminde etkili olmuş tektonik elemanlarının anlaşılması, gerekse de bu tektonizmanın jeomorfoloji üzerindeki etkisinin ortaya konulması bu bağlamda büyük önem taşımaktadır. Çalışmamızda, bu dağların güney kesimini sınırlayan yapısal unsurlardan özellikle Ecemiş ve Karaisalı-Karsantı Fay zonlarının bölge morfolojisi üzerindeki etkisinin uzaktan algılama çalışmalarıyla ortaya konulması amaçlanmıştır. Yaklaşık 100 km uzunluğunda ve 50 km genişliğindeki inceleme alanının, ASTER, Landsat 7 ve 8 görüntüleri ile 1/25000'lik topografik harita paftalarından oluşturulan sayısal yükseklik modelleri (SYM) kullanılarak morfotektonik özellikleri incelenmiştir. Bölgenin jeomorfik özellikleri bölge drenaj ağının şekillenmesinde sol yanal makaslamanın etkilerini açık şekilde ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Orta Toroslar, tektonik, jeomorfoloji, doğrultu atımlı fay, uzaktan algılama

MORPHOTECTONIC FEATURES OF THE SOUTH OF BOLKAR MOUNTAINS BASED ON REMOTE SENSING DATA

Dilek Şatır Erdağ^a, Alper Gürbüz^a

^aNiğde University, Faculty of Engineering, Department of Geological Engineering,
Niğde, Turkey
(derdag@nigde.edu.tr)

ABSTRACT

The Bolkar Mountains, which is one of the most important highlands of the Taurus Mountains, bounds the central Anatolian Plateau to the south and positioned to separate the plateau from the Mediterranean region as a barrier. It has been found by the studies in the last years that the Bolkar Mountains elevated with a high velocity at the last part of the Neogene period. The aforementioned studies focused especially on the Mut and Ermenek basins and surroundings on the west part of this highland. On the other hand, this highland is bounded by the Ecemiş Fault to the east, which is one of the most important structural elements of southern Turkey. Although there are many studies on the Aladağlar section of the Ecemiş Fault, the studies on the southwestern end of this fault in the south of the Bolkar Mountains, and the features of the fault and its relationship with other structural elements are very limited. To understand the tectonic elements that was effective on the young uplift process, as well as to understand the impacts of tectonics on this geomorphology are very important. In this study, our goal is to reveal the effects of structural elements bounding the southern part of the mountains on morphology by remote sensing studies, especially impacts of the Ecemiş and the Karaisalı-Karsanti fault zones. The morphotectonic features of the study area, which has a dimension of approximately 100 km long and 50 km wide, were investigated by using ASTER, Landsat 7 and 8 images and digital elevation models (DEM) that produced from 1/25000 topographic map sheets. The geomorphic characteristics of the region represent the effects of left-lateral shearing clearly on the distribution of drainage network.

Keywords: Central Taurus Mountains, tectonics, geomorphology, strike-slip fault, remote sensing